

Stosunek do rządu w pierwszej połowie września

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po dość wyraźnym spadku notowań rządu w ubiegłym miesiącu we wrześniu¹ rejestrujemy jedynie minimalne zmiany, mieszczące się w granicach błędu pomiaru. Obecnie oceny rządu Mateusza Morawieckiego należą do najgorszych, uwzględniając oba gabinety, którym przewodził.

POPARCIE DLA RZĄDU

Do zwolenników rządu zalicza się więcej niż co czwarty ankietowany (28%), zaś prawie połowę (46%) stanowią jego przeciwnicy. Obojętność deklaruje 23% badanych.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021					2022								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
w procentach														
Zwolennicy	32	34	33	29	30	30	29	33	31	34	33	32	29	28
Przeciwnicy	37	38	38	41	43	44	42	40	38	36	40	39	46	46
Obojętni	25	24	25	24	23	22	25	24	28	26	23	25	23	23
Trudno powiedzieć	5	4	5	6	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (389) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

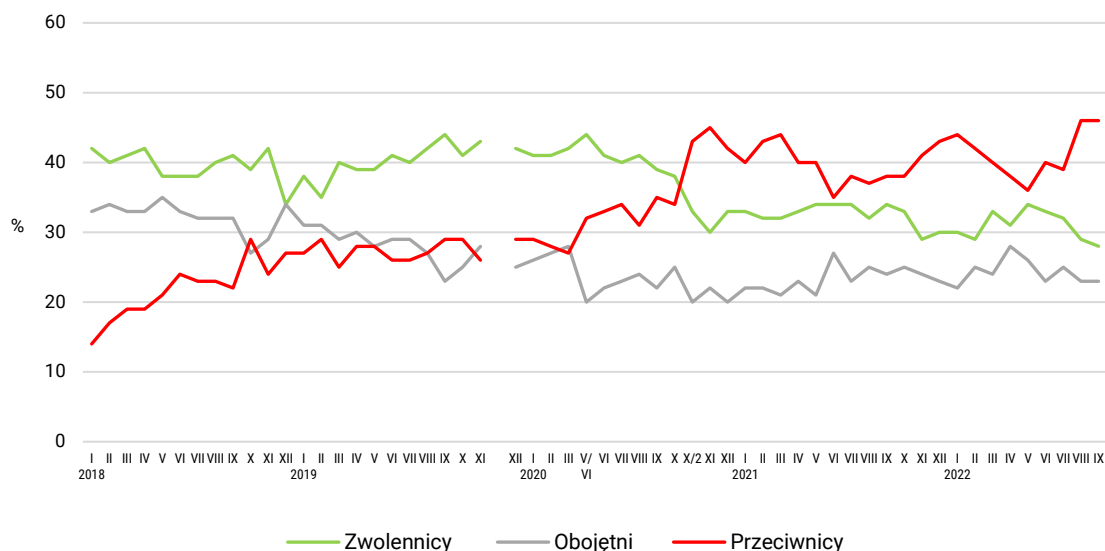
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 5 do 15 września 2022 roku na próbie liczącej 1119 osób (w tym: 58,0% metodą CAPI, 25,3% – CATI i 16,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spośród cech społeczno-demograficznych stosunek do rządu najsilniej różnicuje wiek. Ogólnie rzecz biorąc, im starsi respondenci, tym częściej deklarują poparcie dla obecnej ekipy. Zdecydowanie najczęściej z rządem identyfikują się badani w wieku 65+ (50%). Wśród młodszych (do 34 roku życia) odsetek przeciwników jest kilkakrotnie większy niż zwolenników (62% do 10%). Nastawienie do rządu wiąże się także ze statusem społeczno-ekonomicznym (przede wszystkim z wykształceniem) i wielkością miejsca zamieszkania. Więcej zwolenników niż przeciwników rządu znajdziemy wśród osób z wykształceniem podstawowym (41% do 22%) i zasadniczym zawodowym (39% do 33%), a także wśród mieszkańców wsi (35% do 33%), w tym rolników (30% do 23%). Im lepsze położenie społeczno-ekonomiczne i większa miejscowość, tym częstsza niechęć do rządu. Sprzeciw wobec ekipy rządzącej najczęściej deklarują ankietowani z wykształceniem wyższym (64%), osoby względnie dobrze sytuowane (60% o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł do 3999 zł, 68% o dochodach co najmniej 4000 zł na osobę) oraz mieszkańcy największych miast – mających co najmniej pół miliona ludności (67%). W bardziej szczegółowo określonych kategoriach społecznych i zawodowych są to najczęściej: kadra kierownicza i specjaliści (63%), średni personel, technicy (60%), pracownicy administracyjno-biurowi (71%) oraz uczniowie i studenci (69%).

Warto zauważyć, że chociaż z gabinetem Mateusza Morawieckiego częściej identyfikują się osoby słabo i średnio sytuowane niż zamożniejsze, to zła ocena własnych warunków materialnych sprzyja negatywnemu nastawieniu do rządu (60% źle oceniających swoją sytuację bytową jest mu przeciwnych). Subiektywna ocena warunków bytu jest wprawdzie skorelowana z wielkością dochodów, jednak nie jest ich prostym odbiciem. Większość osób o niskich dochodach *per capita*

(w tym nawet tych mających miesięcznie do dyspozycji na osobę mniej niż 1000 zł) ocenia swoją sytuację materialną jako średnią lub nawet dobrą.

Stosunek do rządu zależy przede wszystkim od orientacji politycznej i, szerzej, światopoglądowej. O ile ponad połowa respondentów identyfikujących się z prawicą (57%) zalicza się do zwolenników obecnego gabinetu, o tyle ogromna większość deklarujących lewicowe poglądy polityczne (80%) jest mu przeciwna. Ponadto poparcie dla rządu jest tym częstsze, im częstszy udział w praktykach religijnych – wśród praktykujących kilka razy w tygodniu blisko połowę (47%) stanowią zwolennicy rządu, zaś wśród w ogóle niepraktykujących wyraźnie dominują przeciwnicy (71%). W elektoratach rząd może liczyć głównie na poparcie sympatyków Prawa i Sprawiedliwości (i partii koalicyjnych). Wyborcy ugrupowań opozycyjnych w większości deklarują się jako jego przeciwnicy.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość	81	1	16	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	6	65	29	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	4	86	10	0
Koalicja Obywatelska	2	91	6	1
Lewica	2	88	10	0

* Ze względu na niewielką liczebność wyborców tego ugrupowania w badanej próbie ich deklaracje należy interpretować z ostrożnością

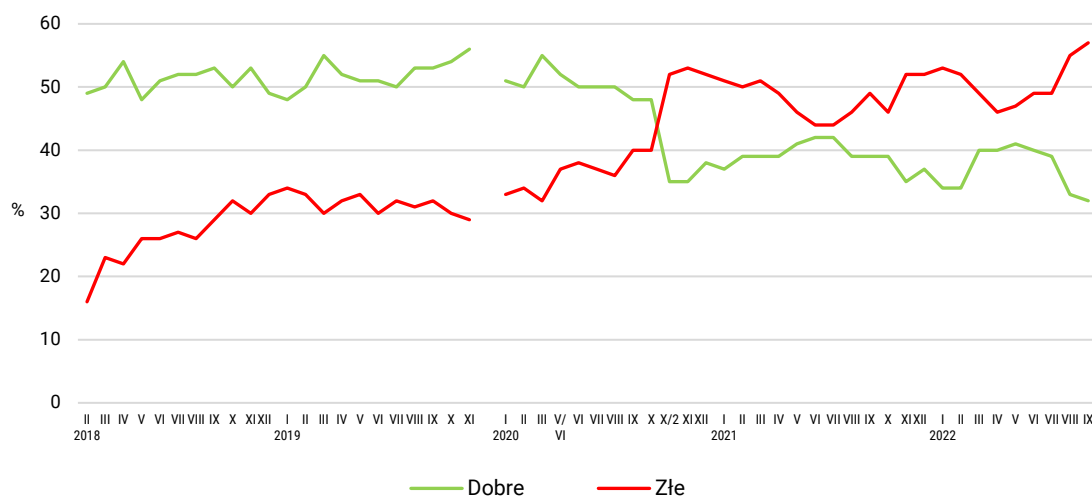
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Pogorszyły się nieco oceny wyników działalności rządu. Jego wysiłki docenia blisko co trzeci ankietowany (32%), a ponad połowa (57%, wzrost o 2 punkty w stosunku do sierpnia) ocenia je źle.

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021					2022								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Dobrze	39	39	39	35	37	34	34	40	40	41	40	39	33	32
Źle	46	49	46	52	52	53	52	49	46	47	49	49	55	57
Trudno powiedzieć	16	12	15	13	11	13	14	11	14	12	12	12	11	11

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominęto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Dobrze o działaniach podejmowanych przez rząd częściej niż inni mówią starsi respondenci (53% osób w wieku 65+), osoby słabiej wykształcone i sytuowane (55% badanych z wykształceniem podstawowym, 44% z zasadniczym zawodowym, 41% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 3000 zł) oraz mieszkańcy wsi (42%), w tym zwłaszcza rolnicy (51%). Krytycznie o efektach pracy rządu wypowiadają się przede wszystkim ludzie młodzi (68% badanych do 24 roku życia, 74% mających od 25 do 34 lat), mieszkańcy dużych miast, liczących od 100 000 do 499 999 ludności (68%) lub więcej (76%), osoby z wykształceniem wyższym (72%), badani o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł do 3999 zł (69%) lub więcej (73%), a w grupach społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i specjaliści (69%), średni personel, technicy (73%), pracownicy administracyjno-biurowi (79%) oraz pracownicy usług (67%), zaś wśród niepracujących – uczniowie i studenci (73%).

Postrzeganie działań rządu jest jednak zależne przede wszystkim od orientacji politycznej i światopoglądowej. Większość ankietowanych identyfikujących się z prawicą (61%) jest zadowolona z dokonań rządu, podczas gdy wśród deklarujących poglądy lewicowe i centrowe dominują opinie negatywne (odpowiednio: 84% i 64%). Pozytywnym ocenom pracy rządu sprzyja częstszy udział w praktykach religijnych.

Opisane różnicowania znajdują odzwierciedlenie w opiniach elektoratów: wyborcy Prawa i Sprawiedliwości w zdecydowanej większości wyrażają zadowolenie z efektów pracy rządu, natomiast wyborcy ugrupowań opozycyjnych są dość jednoznacznie krytyczni w ocenach.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	90	6	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	16	77	7
Polska 2050 Szymona Hołowni	9	88	3
Koalicja Obywatelska	3	94	3
Lewica	3	97	0

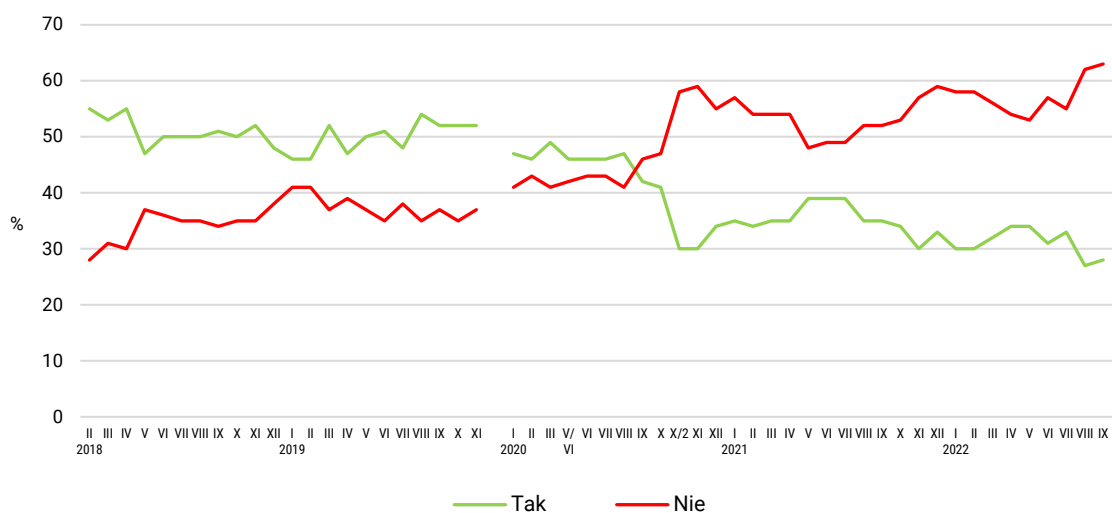
* Ze względu na niewielką liczebność wyborców tego ugrupowania w badanej próbie ich deklaracje należy interpretować z ostrożnością

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Szansę na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu dostrzega 28% badanych. Prawie dwie trzecie (63%) uważa, że polityka rządu nie rokuje poprawy sytuacji gospodarczej.

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021					2022								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Tak	35	35	34	30	33	30	30	32	34	34	31	33	27	28
Nie	52	52	53	57	59	58	58	56	54	53	57	55	62	63
Trudno powiedzieć	13	13	13	13	8	12	12	12	12	13	12	12	10	9

W skuteczność działań rządu w sferze gospodarki częściej niż przeciętnie wierzą starsi respondenci, mający 65 lat lub więcej (51%), badani z wykształceniem podstawowym (48%) i zasadniczym zawodowym (39%), osoby słabo i średnio sytuowane (36% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 3000 zł), a także mieszkańcy wsi (34%), a zwłaszcza rolnicy (45%). Do najbardziej krytycznych recenzentów polityki gospodarczej rządu należą młodszy respondenci, do 34 roku życia (84%), mieszkańcy największych miast (80%), badani z wyższym wykształceniem (79%), osoby dobrze sytuowane, mające miesięcznie do dyspozycji od 3000 zł do 3999 zł *per capita* (75%) lub więcej (78%). W grupach zawodowych najbardziej surowi w ocenach są: kadra kierownicza i specjaliści (77%), średni personel i technicy (77%), pracownicy administracyjno-biurowi (83%), pracownicy usług (74%), właściciele firm (74%), zaś wśród niepracujących – uczniowie i studenci (82%).

Dla postrzegania polityki gospodarczej rządu, podobnie jak w przypadku stosunku do niego i ogólnej oceny jego pracy, kluczowe znaczenie ma orientacja polityczna i światopoglądowa. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej dostrzega ponad połowa sympatyków prawicy (54%), sceptycy co do tego są natomiast w większości badani określający swoje poglądy jako lewicowe (91%) lub centrowe (68%). Zaufanie do polityki gospodarczej rządu jest deklarowane tym częściej, im częstszy udział w praktykach religijnych.

Nadzieję na poprawę sytuacji gospodarczej wiążą z działaniami rządu wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, z kolei zwolennicy ugrupowań opozycyjnych – przeciwnie – nie dostrzegają szans na jej polepszenie.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	82	9	9
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	14	83	3
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	93	0
Koalicja Obywatelska	3	95	2
Lewica	0	97	3

* Ze względu na niską liczebność tej kategorii wyborców w próbie deklaracje te należy interpretować z ostrożnością

AKCEPTACJA PREMIERA

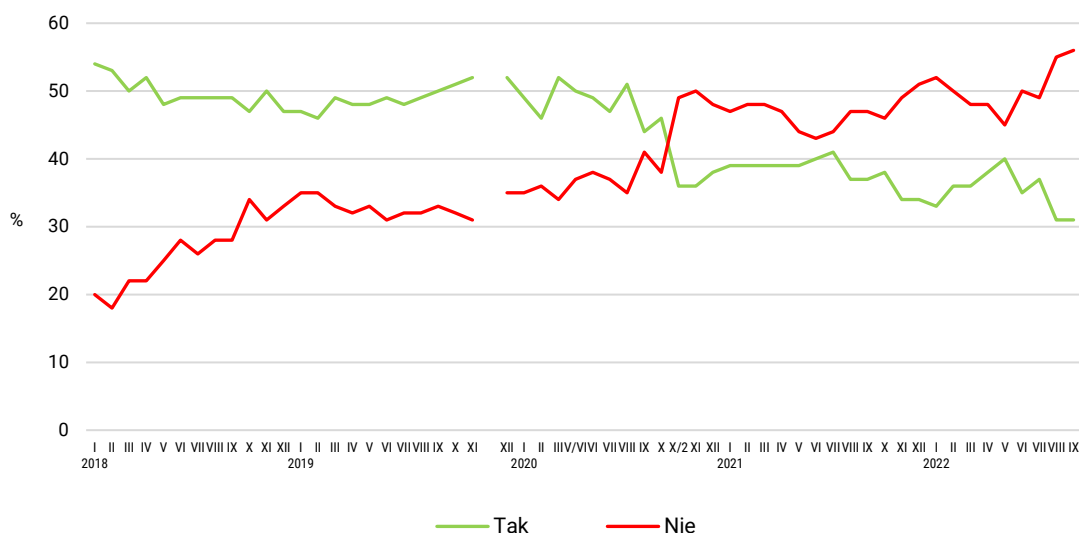
Zadowolenie z premiera wyraża mniej niż co trzeci ankietowany (31%), a ponad połowa (56%) jest z niego niezadowolona.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021					2022								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Tak	37	37	38	34	34	33	36	36	38	40	35	37	31	31
Nie	47	47	46	49	51	52	50	48	48	45	50	49	55	56
Trudno powiedzieć	16	16	16	17	15	15	14	16	14	15	15	14	14	13

CBOS

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowania stosunku do premiera podlegają tym samym prawidłowościom co opinie o całym rządzie. Najwięcej zadowolonych z premiera jest wśród starszych ankietowanych, w wieku 65+ (54%), mieszkańców wsi (40%), w tym zwłaszcza rolników (56%), osób z wykształceniem podstawowym (53%) lub zasadniczym zawodowym (42%) oraz badanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 3000 zł (40%). Niezadowolenie z szefa rządu najczęściej deklarują młodszy respondenci, do 24 roku życia (66%) i – przede wszystkim – mający od 25 do 34 lat (75%), mieszkańcy dużych miast, szczególnie tych mających co najmniej pół miliona ludności (74%), badani z wyższym wykształceniem (70%), osoby względnie dobrze sytuowane, mające miesięcznie do dyspozycji od 3000 zł do 3999 zł *per capita* (68%) lub więcej (74%).

Stosunek do premiera najsilniej określa orientacja polityczna i światopoglądowa. Mateusza Morawieckiego na stanowisku prezesa Rady Ministrów akceptuje 60% deklarujących prawicowe poglądy polityczne. Niezadowolenie z premiera wyraża natomiast ponad cztery piąte identyfikujących się z lewicą (85%) i blisko dwie trzecie lokujących swoje przekonania polityczne w centrum (63%). Aprobacie szefa rządu sprzyja religijność: wśród praktykujących co najmniej raz w tygodniu sięga ona 51%; z kolei najbardziej krytyczni w jego odbiorze są niepraktykujący w ogóle (82% niezadowolonych).

Premiera akceptuje ogromna większość wyborców Prawa i Sprawiedliwości, natomiast na ogół z dezaprobatą przyjmują go sympatycy wszystkich najpopularniejszych obecnie ugrupowań opozycyjnych.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	88	6	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	13	77	10
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	87	6
Koalicja Obywatelska	3	93	4
Lewica	0	94	3

* Ze względu na niską liczebność tej kategorii wyborców w próbie deklaracje te należy interpretować z ostrożnością

Kryzys energetyczny, wzrost cen i rosnące obawy przed pogorszeniem sytuacji gospodarczej i warunków życia nie sprzyjają poprawie notowań rządu. Gabinet Mateusza Morawieckiego i on sam są oceniane pozytywnie przez mniej niż jedną trzecią badanych. Przeważająca część ankietowanych jest krytyczna wobec rządu i podejmowanych przezeń działań. Najgorzej w opinii respondentów wypada skuteczność polityki gospodarczej rządu.

Opracowała

Beata Roguska